

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

Saskaņotas rīcības nepieciešamība, lai novērstu ekonomisko krīzi

25. uzsver, cik svarīgi ir veikt visaptverošus un saskaņotus ieguldījumus visās dalībvalstīs, tostarp tādās jomās kā produktīva infrastruktūra, izglītība un klimata pārmaiņas, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, proti, nodarbinātības līmeņa pieaugumu, kvalitatīvu darbavietu izveidi un sociālās kohēzijas nodrošināšanu; šajā ziņā uzsver, cik būtisks ir ES atbalsts modernas un ilgtspējīgas rūpniecības attīstībai;

26. uzsver, cik būtiski ir ne tikai radīt papildu darbavietas, bet arī saglabāt un uzlabot pašreizējo darbavietu kvalitāti;

27. aicina dalībvalstis turpināt finansiālās ieinteresētības veicināšanu, vajadzības gadījumā nodrošinot visu attiecīgo pušu, tostarp sociālo partneru un citu ieinteresēto personu iesaistīšanu, lai efektīvi īstenotu nodarbinātības pamatnostādnes;

*

* *

28. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Reģionu komitejai un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns

P6_TA(2009)0123

Eiropas Parlamenta 2009. gada 11. marta rezolūcija par Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu (2008/2334(INI))

(2010/C 87 E/18)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 4. marta paziņojumu pavasara Eiropadomei par impulsiem Eiropas atveseļošanai (COM(2009)0114),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 26. novembra paziņojumu par Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu (COM(2008)0800),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 29. oktobra paziņojumu “No finanšu krīzes augšupejai: Eiropas rīcības programma” (COM(2008)0706),
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 28. janvāra ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par atjauninātu 2009. gada redakciju dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm un par dalībvalstu nodarbinātības politiku īstenošanu (COM(2009)0034),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 17. decembra paziņojumu “Valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēma, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos” (1),

(1) OV C 16, 22.1.2009., 1. lpp.

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. decembra paziņojumu “Īstenošanas ziņojums par Kopienas Lisabonas programmu 2008.–2010. gadam” (COM(2008)0881),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. decembra paziņojumu “Kohēzijas politika: ieguldījums reālajā ekonomikā” (COM(2008)0876),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2008. gada 16. decembra darba dokumentu “Vienotā tirgus pārskats – tā attīstība gada laikā” (SEC(2008)3064),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. decembra paziņojumu “Par Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas ārējo dimensiju: Ziņojums par piekļuvi tirgum un pamatsistēmas izveidi efektīvākai starptautiskajai sadarbībai regulējuma jomā” (COM(2008)0874),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. decembra priekšlikumu regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi (COM(2008)0867),
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 11. decembra paziņojumu “Integrētās pamatnostādnes attiecībā uz izaugsmi un nodarbinātību (2008.–2010. gads)”, kurā iekļauts Komisijas ieteikums par dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm (saskaņā ar EK līguma 99. pantu) un priekšlikums Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm (saskaņā ar EK līguma 128. pantu) (COM(2007)0803),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 7. maija paziņojumu “EMS@10 — panākumu un problēmu apzināšana pēc Ekonomikas un monetārās savienības desmit pastāvēšanas gadiem” (COM(2008)0238) (Paziņojums par EMS@10),
- ņemot vērā dalībvalstu rīcības plānus un atjauninātās valstu reformu programmas 2008.–2010. gadam,
- ņemot vērā to, ka ir izveidota augsta līmeņa ekspertu grupa ES finanšu uzraudzības jautājumos, ko vada Jacques de Larosière, un tās 2009. gada 25. februāra ziņojumu Komisijai saistībā ar Eiropadomes 2009. gada pavasara sanāksmi,
- ņemot vērā Eiropadomes prezidentūras secinājumus par ekonomikas un finanšu jautājumiem, ko tā pieņēma 2008. gada 11. un 12. decembrī notikušajā sanāksmē,
- ņemot vērā Euro grupas valsts un valdību vadītāju sanāksmi, kas notika 2008. gada 12. oktobrī, lai pieņemtu saskaņotu glābšanas plānu ekonomikas krīzes pārvarēšanai,
- ņemot vērā 2008. gada 13. un 14. marta Briseles Eiropadomes prezidentūras secinājumus par atjaunoto Lisabonas stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai (2008.–2010. gads) — jauna posma sākumu,
- ņemot vērā Ekonomikas un finanšu padomes 2008. gada 7. oktobra sanāksmē pieņemtos secinājumus par tūlītēju atbildes reakciju uz finanšu nestabilitāti,
- ņemot vērā Ekonomikas un finanšu padomes 2008. gada 4. novembra sanāksmē pieņemtos secinājumus par starptautiskām ierosmēm, reaģējot uz finanšu krīzi, un par gatavošanos krīzes jautājumiem veltītai starptautiskai augstākā līmeņa sanāksmei,
- ņemot vērā Ekonomikas un finanšu padomes 2008. gada 2. decembra ieguldījumu Eiropadomes 2008. gada 11. un 12. decembra sanāksmes darbā,

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

- ņemot vērā 2008. gada 1. jūnija Saprāšanās memorandu par sadarbību starp Eiropas Savienības finanšu uzraudzības iestādēm, centrālajām bankām un finanšu ministrijām pārrobežu finansiālās stabilitātes jomā,
  - ņemot vērā 2008. gada 22. oktobra rezolūciju par Eiropadomes 2008. gada 15. un 16. oktobra sanākumi (1),
  - ņemot vērā 2008. gada 20. februāra rezolūciju par Integrētām pamatnostādnēm izaugsmei un nodarbinātībai (daļa: dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes) — jaunā cikla uzsākšana (2008.–2010. g.) (2),
  - ņemot vērā 2008. gada 18. novembra rezolūciju par EMS@10 — Ekonomikas un monetārās savienības pirmie 10 pastāvēšanas gadi un nākotnes uzdevumi (3) (rezolūcija par EMS@10),
  - ņemot vērā 2008. gada 23. septembra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par riska ieguldījumu fondiem un privātā kapitāla fondiem (4),
  - ņemot vērā 2008. gada 9. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par *Lamfalussy* procesa turpinājumu — uzraudzības struktūra nākotnē (5),
  - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
  - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu, kā arī Budžeta komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas un Reģionālās attīstības komitejas atzinumus (A6-0063/2009),
- A. tā kā iepriekšējos 25 gados starptautiskā ekonomika un globālie tirgi ir spējuši panākt nepieredzētu un vēsturiskā skatījumā unikālu izaugsmi un tādu ražošanas jaudu, kas ir nodrošinājusi pārticību lielākam cilvēku skaitam nekā jebkad agrāk, — jaudu, kas ir jāpielāgo apstākļiem, kuros palēninās ekonomika un attiecīgi krītas pieprasījums;
- B. tā kā finanšu un ekonomiskā krīze ar katru dienu palielinās un tādēļ, ka sabiedriskā rīcība nav kļuvusi spēcīgāka un efektīvāka, pietuvina Eiropas Savienību un tās kaimiņvalstis aizvien tuvāk sociālai un politiskai krīzei, kas apdraud Eiropas solidaritāti;
- C. tā kā tagad starptautiskās un Eiropas ekonomikas lejupslīdes novēršanā galvenie izaicinājumi ir neuzticēšanās finanšu un kapitāla tirgiem, kā arī bezdarba pieaugums;
- D. tā kā pašreizējās finanšu krīzes nepieredzēti plašie apmēri un tai sekojošā straujā lejupslīde liek rūpīgi pārskatīt finanšu tirgu reglamentējošos noteikumus un pārvaldības sistēmu gan Eiropas, gan starptautiskā līmenī, lai novērstu turpmākas problēmas starptautiskajā ekonomikā, neradītu līdzīgas problēmas finanšu tirgos un padarītu ES ekonomiku noturīgāku pret pārmaiņām;
- E. tā kā nozīmīgu finanšu iestāžu neveiksmes apdraud kredītu tirgus, kavē kapitāla plūsmu, ieguldījumus un tirdzniecību, kā arī izraisa cenu un vērtību lejupslīdi, tādējādi iedragājot stabilitāti un pamatlīdzekļus, kas finanšu iestādēm vajadzīgi aizdevumu sniegšanai un uzņēmumiem — pašfinansēšanas nodrošināšanai;

(1) Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0506.

(2) Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0058.

(3) Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0543.

(4) Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0425.

(5) Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0476.

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

- F. tā kā ir izrādījies, ka pašreizējās finanšu krīzes cēloņi un iemesli bijuši pavirša monetārā politika un politiski stimulēts mājokļu kreditēšanas pieaugums, kā arī makroekonomiska nelīdzsvarotība galvenokārt starp ASV un tādām jaunām tirgus ekonomikas valstīm kā Ķīna; uzsver, ka jāturpina attīstīt ES konkurētspēju un ieguldīt infrastruktūrā un pētniecībā, kā arī jaunus uzņēmumus un jaunus tirgos;
- G. tā kā ES politikas veidotājiem, nodrošinot ekonomikas atveseļošanu, jānosaka, ka galvenās prioritātes ir atjaunot finanšu un kapitāla tirgu funkcionēšanu un nodrošināt nodarbinātību, tādējādi radot iespējas palīdzēt ES ekonomikai atgūt izaugsmi, veikt ieguldījumus un veidot jaunas darbavietas;
- H. tā kā pašreizējā lejupslīde būtu jāizmanto kā iespēja veicināt “zaļos” ieguldījumus un radīt videi draudzīgas darbavietas atbilstīgi Lisabonas un Ģēteborgas ilgtermiņa mērķu īstenošanai, kā arī klimata un enerģētikas paketei;
- I. tā kā ekonomikas atveseļošanas nodrošināšanai vajadzīga saskaņota rīcība atbilstīgi ES tiesību aktiem, kuri attiecas uz konkurenci un valsts atbalstu, kā arī finanšu un kapitāla tirgu stabilitāti, un šie pasākumi, lai nodrošinātu ES ekonomikas stabilitāti un konkurētspēju, nedrīkst kropļot uzņēmumu konkurenci vai izjaukt līdzsvaru starp dalībvalstīm;
- J. tā kā reālajā ekonomikā finanšu krīzes sekas ir radījušas ārkārtējus ekonomiskos apstākļus, kuros ir nepieciešami savlaicīgi, mērķtiecīgi un proporcionāli pasākumi un lēmumi, lai atrastu risinājumus nepieredzētai vispārējai ekonomikas un nodarbinātības situācijai, un tā kā neizbēgamā valsts iejaukšanās kropļo attiecīgās funkcijas, kādas ir privātajam un valsts sektoram normālākos apstākļos;
- K. tā kā Parlaments savās nostāšanās par likumdošanas priekšlikumiem un arī rezolūcijās ir pievērsies pašreizējās finanšu sistēmas noteikumu nepilnībām;
- L. tā kā jaunākie Kopienas sniegtie dati par 2009. gada perspektīvām norāda uz ekonomikas situācijas strauju pasliktināšanos visā Eiropas Savienībā un tā kā Eiropas Savienība un dalībvalstis tagad ir visvairāk atbildīgas par makroekonomikas stabilitātes, pastāvīgas izaugsmes un nodarbinātības nodrošināšanu;
- M. tā kā finanšu krīze ir atklājusi dilemmu starp nepieciešamību ekonomikas politikas reglamentējošās pilnvaras īstenot ES līmenī un faktu, ka ekonomikas stimulēšanas plāni ir dalībvalstu iestāžu kompetencē;
- N. tā kā atsevišķu dalībvalstu ierosinātajiem īstermiņa pasākumiem ir nepieciešama visaptveroša koordinācija ES līmenī, lai, no vienas puses, garantētu kopēju pastiprinošu ietekmi un, no otras puses, novērstu domino efektu, tirgus kropļošanu un izšķērdīgu divkāršu darbu;
- O. tā kā īstermiņa pasākumiem jābūt tādiem, kas atbilst ilgtermiņa mērķiem un papildina šos mērķus, proti, padarīt Eiropas Savienību par konkurētspējīgāku, uz zinātnes atziņām balstītu ekonomiku, nemazināt pašāvību uz nākotni un uzticēšanos, kā arī nodrošināt makroekonomikas stabilitāti;
- P. tā kā ir jāatzīst dalībvalstu atšķirīgās iespējas iesaistīties atveseļošanas programmās; tā kā ir jāattīsta apjomīga Eiropas Savienības papildu pieeja, kurā liela nozīme piešķirta savstarpēji atbalstošu pasākumu kompleksam ekonomikas, vides, nodarbinātības un sociālās politikas jomā;
- Q. tā kā ir pierādījies, ka dalība euro zonā stiprina ekonomikas stabilitāti attiecīgajās dalībvalstīs; tā kā šādā ekonomikas recesijas laikā pilsoņi gaida ne tikai atbildības pilnu valdības iejaukšanos, kas vērsta pret ekonomikas lejupslīdi, bet arī stingru atbildes reakciju, izstrādājot Eiropas Savienības noteikumus, kā arī izmantojot sociālo un reģionālo kohēziju, vienlaikus saglabājot noteikumus un principus, kuri garantē spēcīgu un stabilu valūtu;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

- R. tā kā ir ārkārtīgi svarīgi atjaunot uzticību, lai ļautu pienācīgi darboties finanšu tirgiem un tādējādi ierobežotu finanšu krīzes negatīvo ietekmi uz reālo ekonomiku;
- S. tā kā dalībvalstis, kas nesēn pievienojušās Eiropas Savienībai un neietilpst euro zonā, smagi cieš no spekulācijām ar šo valstu valūtu, no kapitāla aizplūdes un no starptautisko kredītu tirgu sastinguma,

Vispārīgas nostādnes

1. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu, kas izstrādāta, reaģējot uz nopietno un nepārtraukto ekonomikas lejupslīdi, proti, — sākt īstenot Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu (atveseļošanas plānu); atzīmē, ka atveseļošanas programmai, kas vēl steidzami ir jāīsteno, šajā priekšlikumā Kopienas mērogam ir paredzēti 15 % budžeta;
2. uzsver, ka atveseļošanas plāna galvenajai prioritātei jābūt veicināt ekonomiku un Eiropas Savienības konkurētspēju, lai nodrošinātu pilsoņiem iespējas un drošību, kā arī izvairītos no bezdarba palielināšanās; uzskata, ka atveseļošanas plānam ekonomikas lejupslīde jāpavērš pretējā virzienā, dodot iespēju finanšu tirgiem atkal pareizi darboties, jāveicina ieguldījumi, kā arī jāuzlabo izaugsmes un nodarbinātības iespējas, vienlaikus stiprinot ES ekonomiku un darba tirgu un uzlabojot pamatnosacījumus izaugsmei un darbavietu radīšanai;
3. sagaida, ka Komisija nodrošinās skaidru un spēcīgu vadību, lai visām dalībvalstīm būtu saskaņotāka pieeja šīs smagās ekonomiskās krīzes risināšanai un būtu iespējams Eiropā nosargāt pēc iespējas vairāk darbavietu;
4. uzstāj, ka jebkurai finansiālajai palīdzībai jābūt savlaicīgai, mērķtiecīgai un piešķirtai uz noteiktu laiku; brīdina par iespējamām izstumšanas sekām un ES konkurences politikas sabrukumu; mudina iespējami drīz atjaunot godīgu tirgus konkurenci, kas noteikta līgumos; ar bažām norāda uz valsts parādu un budžeta deficīta straujo pieaugumu; turklāt, lai neuzliktu pārlietu lielu slogu nākamajām paaudzēm, aicina, cik drīz vien iespējams, atgriezties pie stabilas valsts finanšu politikas, kā paredzēts pārskatītajā Stabilitātes un izaugsmes paktā;
5. uzsver, ka skaidri noteiktā laikā jāatceļ pagaidu izņēmumi un atkāpes no Kopienas konkurences politikas un jājauno normāls stāvoklis;
6. uzsver, ka atveseļošanas plānam ir jāveicina taisnīga un vienlīdzīga starptautiska nolīguma izstrāde, kuram 2012. gadā jāaizstāj Kioto protokols, un ka ar šādu nolīgumu ir jārada arī iespēja nabadzīgākām valstīm izkļūt no nabadzības, neveicinot globālo sasīšanu, un jāpalīdz finansēt vērienīgus ieguldījumus, lai pielāgotos klimata pārmaiņām un attīstītu atjaunīgās enerģijas jomu;
7. ar bažām atzīmē valsts parādu un budžeta deficīta straujo pieaugumu; pauž bažas, ka valstu parādi var kļūt par pārmērīgu slogu nākamajām paaudzēm;
8. piekrītot, ka nepieciešamība pielāgoties globālās konkurences videi un Eiropas ekonomikas izaugsmes atjaunošana ir ļoti svarīgi kopēji mērķi, tomēr aicina Eiropas Savienību vairāk censties ieguldīt līdzekļus prasmju apgūšanā, mācībās un stabilu darbavietu radīšanā, nodarbinātības nodrošināšanā un masveida bezdarba novēršanā, vienlaikus nodrošinot konstruktīvu nodokļu politiku, kam jāpalīdz noteikt atveseļošanas plāna apjomu un sastāvdaļas; sagaida, ka pavasara Eiropadome pieņems skaidras pamatnostādnes un konkrētus pasākumus esošo darbavietu nosargāšanai un jaunu darba iespēju radīšanai;
9. kā būtisku efektivitātes nodrošināšanas prasību iesaka koordinēt valstu atveseļošanas plānus un to darīt, katru programmu pieskaņojot katras valsts konkrētajām vajadzībām, tomēr ņemot vērā kopējās intereses un kopējās stratēģijas, kas izstrādātas klimata pārmaiņu novēršanai, kā arī to, ka jānodrošina iespējami lielāka pastiprinošā ietekme īpaši uz nodarbinātību;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

10. iesaka izstrādāt jaunas horizontālas iniciatīvas ES līmenī, apzinoties, ka atšķirīgā dalībvalstu spēja un budžeta manevra rezerves dažādās Eiropas Savienības vietās var dot ļoti atšķirīgus rezultātus; tomēr atgādina par katras dalībvalsts atbildību īstenot fiskālo disciplīnu, veikt ieguldījumus un strukturālās reformas;

11. stingri brīdina par risku, ka īstenotie risinājumi kļūst par visu valstu politikas nostādņu kopsummu ar iespējamām pretrunām un izmaksām, ka tas var kaitēt vienotajam tirgum, ekonomikas un monetārajai savienībai un vājināt Eiropas Savienības nozīmi pasaulē;

12. atbalsta Komisijas ieguldījumu Stabilitātes un izaugsmes pakta pārskatīšanā un atzīmē tās vēlmi paktā paredzēto elastīgumu pilnā mērā izmantot kā pretcikliskas politikas īstenošanas veidu ekonomikas lejupslīdes problēmu risināšanai, lai ļautu dalībvalstīm adekvāti reaģēt uz ekonomikas krīzi, proti, izvērtēt, vai lēmumi par īstermiņa ieguldījumiem atbilst vidēja termiņa budžeta mērķiem un sekmē pastāvīgu izaugsmi un Lisabonas stratēģijas ilgtermiņa mērķu īstenošanu;

13. uzsver, ka ir absolūti nepieciešams, lai dalībvalstis turpina īstenot pārskatīto Stabilitātes un izaugsmes pakta, lai, no vienas puses, efektīvi risinātu pašreizējo ārkārtas situāciju un, no otras puses, garantētu stingru apņemšanos līdz ar ekonomikas atveseļošanas atgriezties pie normālas budžeta disciplīnas, vienlaikus pastiprinot pārskatītā pakta pretcikliskumu;

Finanšu tirgi — no krīzes kontrolēšanas uz stabiliem tirgiem nākotnē

Uzticības atjaunošana finanšu nozarē

14. atzinīgi vērtē īstermiņa pasākumus, kas pieņemti, lai atjaunotu uzticību finanšu sistēmai; atgādina, ka ar šiem ārkārtas pasākumiem ir par maz, lai atrisinātu atsevišķas pamatproblēmas, kas izraisīja šo krīzi, proti, globālo nelīdzsvarotību, pārmērīgu riskēšanu, aizņemto līdzekļu īpatsvara palielināšanu un ienesīgu īslaičīgumu; atgādina, ka jāpārskata atlīdzības shēmas, kas ir viens no iespējamiem finansiālās nestabilitātes cēloņiem;

15. aicina dalībvalstis rīkoties koordinēti, kredītu tirgu nedrošības mazināšanas un šo tirgu darbības sekmēšanas nolūkā ļaujot valstu bankām sniegt vispārējas un skaidri noteiktas garantijas parādu segšanai, taču neattiecinot tās uz pašu kapitālu;

16. aicina dalībvalstis un it īpaši euro zonas dalībvalstis apsvērt iespēju izveidot dalībvalstu kopīgi garantētu lielu Eiropas kredīta mehānismu;

17. vēlreiz uzsver, ka galvenais, ar ko pamatot pašreizējo valsts ārkārtas iejaukšanos finanšu sistēmas darbībā, ir privātpersonu un uzņēmumu, tostarp MVU, uzkrājumu nodrošināšana un kredītu piešķiršana tiem; atgādina dalībvalstu valdībām par to atbildību un pārskatatbildību savu valstu parlamentu priekšā par to, kā valsts līdzekļus izmanto glābšanas plāniem, un uzstājīgi iesaka ES līmenī ieviest un saskaņot atbilstīgas uzraudzības un, ja nepieciešams, sankciju sistēmu, lai nodrošinātu šādu mērķu sasniegšanu;

18. uzsver, ka ir jānodrošina, lai centrālo procentu likmju samazinājuma ietekme attiektos arī uz aizdevuma ņēmējiem;

19. atgādina, ka regulatoriem un attiecīgajām dalībvalstu iestādēm rūpīgi jāpārbauda banku un banķieru darbība pēdējo mēnešu laikā un arī jānosaka, vai banku sabrukšanu nav veicinājušas nosodāmas un pat noziedzīgas darbības, un jānodrošina, ka ar valsts iejaukšanos un monetārās politikas lēmumiem attiecībā uz procentu likmēm ir iespējams pārtraukt kredītu krīzi;

20. uzskata, ka stingri jāuzrauga finanšu iestādēm piešķirtie palīdzības pasākumu kopumi, lai nodrošinātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus, tostarp maksāspējas līmeni, gaidāmos ieguvumus, likviditāti starpbanku tirgū, cilvēkresursu attīstību un klientu (privāto klientu vai uzņēmēju) uzticēšanos;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

21. uzskata, ka banku nozares glābšanas plāni jāsaista ar nosacījumiem par monetāriem stimuliem, kredītu sniegšanu, aizdevumu izsniegšanas noteikumiem, nozares pārstrukturēšanu un sociālās politikas noteikumu aizsardzību;
22. uzskata, ka ir jāveicina mikrokredītu attīstība, kuri ir atzīti par efektīvu instrumentu ar ievērojamu pastiprinošo ietekmi, un it īpaši nosakot to par prasību komercbankām, kas ir saņēmušas valsts atbalstu;
23. pieprasa, lai, izstrādājot jebkādu jaunu regulējumu, it īpaši nolūkā atdzīvīnāt pārvēršanu vērtspapīros kā svarīgu procesu, kam ir būtiska nozīme finanšu atjaunošanā hipotekāro aizdevumu, automobiļu iegādes un kredītkaršu finansēšanai, galveno uzmanību pievērš tam, lai bankas atgūtu normālu kredīta pagarināšanas līmeni;
24. aicina Komisiju sagatavot skaidru analīzi par to, kā šis palīdzības pasākumu kopums ietekmēs finanšu nozares konkurētspēju un starpbanku tirgus darbību; aicina Komisiju izveidot daudznozaru grupas, kurās piedalītos eksperti no Komisijas Konkurences, Ekonomikas un finanšu lietu, kā arī Iekšējā tirgus un pakalpojumu ģenerāldirektorāta, visiem trim 3. līmeņa uzraudzītāju komitejām un Eiropas Centrālo banku sistēmas, lai apkopotu zināšanas un zinātību un nodrošinātu līdzsvarotu, objektīvu, kvalitatīvu un savlaicīgu lēmumu pieņemšanu visās dalībvalstīs;

Efektīvākas reglamentējošās un uzraudzības struktūras

25. uzskata, ka, lai gan Eiropas Centrālajai bankai (ECB) nav oficiālu uzraudzības pilnvaru, ir jāpaplašina tās loma finanšu stabilitātes uzraudzībā euro zonā, it īpaši uzraugot ES mēroga banku nozari; tāpēc iesaka, ka, pamatojoties uz Līguma 105. panta 6. punktu, Eiropas Centrālā banka ir jāiesaista sistēmiski nozīmīgo finanšu iestāžu makrouzraudzībā ES mērogā;
26. pauž nožēlu, ka ES nav skaidru instrumentu un politikas nostādņu, ar kuriem rūpīgi un savlaicīgi novērst finanšu krīzes nevienmērīgo ietekmi gan uz euro zonā apvienotajām dalībvalstīm, gan uz dalībvalstīm, kas atrodas ārpus tās;
27. atkārtoti aicina Komisiju analizēt to banku rīcības ietekmi, kuras savus aktīvus no valstīm, kas nesen pievienojušās ES, pārvietoja pēc tam, kad citās valstīs bija pieņemti glābšanas plāni, un rūpīgi izvērtēt spekulatīvos darījumus (pārdošanu īsajā pozīcijā (*short-selling*)) ar nesen pievienojušos dalībvalstu valūtām; aicina Komisiju šīs analīzes rezultātus darīt zināmus Jacques de Larosièrē vadītajai darba grupai un Parlamenta atbildīgajai komitejai;
28. mudina Komisiju un dalībvalstis steidzami risināt banku garantiju jautājumu, lai nodrošinātu, ka līdzīgi veidotas shēmas visā Eiropas Savienībā pasargā bankas no maksātnespējas, un tādējādi atdzīvīnātu starpbanku aizdevumu izsniegšanu, kas ir priekšnosacījums banku krīzes apturēšanai un jaunu kredītu izsniegšanai reālajai ekonomikai, palielinot ieguldījumus un patēriņu un tādējādi rodot izeju no ekonomikas krīzes;
29. uzstājīgi mudina Jacques de Larosièrē grupu ņemt vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijās izteiktos ieteikumus par finanšu tirgus uzraudzību; mudina Komisiju atbalstīt tās ieguldījumu, veidojot stabilu un efektīvu reglamentēšanas un uzraudzības sistēmu, kas var novērst vai ierobežot turpmāko krīžu nelabvēlīgo ietekmi; aicina Padomi pirms attiecīgo secinājumu apstiprināšanas pienācīgi ņemt vērā Parlamenta nostāju, ko tas varētu par tiem izteikt;
30. atzīst Jacques de Larosièrē vadītās grupas izveidotos ieteikumus un uzsver, ka daudzus no tiem pēdējos gados aicinājis īstenot arī Parlaments; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izmantot savas iniciatīvas pilnvaras un veikt pasākumus, lai novērstu nopietnākās, ar finanšu krīzi saistītās problēmas un aicina Komisiju sākt šo procesu pēc iespējas ātrāk; aicina pavasara Eiropadomi sniegt spēcīgu politisku stimulu un izveidot ceļvedi visām tiesību aktu iniciatīvām, lai nodrošinātu, ka kopā ar Parlamentu tās tiek pieņemtas savlaicīgi;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

31. vēlreiz apstiprina, ka lielāka pārredzamība un labāka risku pārvaldība, kā arī saskaņota uzraudzība ir būtiskākie principi turpmāko krīžu novēršanai un ka reglamentējošo noteikumu reformai jābūt visaptverošai, attiecinot to uz visiem finanšu tirgu dalībniekiem un darījumiem; norāda, ka finanšu tirgu globālais raksturs rada nepieciešamību pēc starptautiskas reformu saskaņotības; uzsver, ka regulatīvo ierosmju mērķim jābūt tirgū radīt pārredzamību, ilgtspēju, stabilitāti un finanšu dalībnieku lielāku atbildīgumu; atgādina Komisijai par tās pienākumu atbildēt uz Parlamenta pieprasījumiem par riska ieguldījumu fondu un privātā kapitāla vērtspapīru reglamentēšanu;

32. uzskata, ka kredītvērtējuma aģentūrām ir jālikvidē informācijas nepilnības un jāsniedz ziņas par neskaidrībām un interešu konfliktiem; uzstāj uz nepieciešamību pārskatīt un uzlabot grāmatvedības procedūras, lai novērstu prociklisku ietekmi;

33. ierosina rūpīgi izvērtēt, vai turpmāki finanšu nozares pareizas reglamentācijas pasākumi, it īpaši reglamentējošo noteikumu makrouzraudzība, var apgrūtināt vai padarīt neiespējamu ekonomikas atveseļošanu un jauninājumus finanšu produktu tirgū, kā arī samazināt ES finanšu tirgu pievilcību, pavēršot finanšu plūsmas un uzņēmumus trešo valstu tirgu virzienā; atgādina, ka ES visvairāk ir ieinteresēta, lai tā paliktu pasaulē nozīmīgākais finanšu tirgus;

Reālā ekonomika — krīze kā iespēja sasniegt pastāvīgu izaugsmi

Nodarbinātības nodrošināšana un pieprasījuma veicināšana

34. aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot visus pieejamos līdzekļus, lai atbalstītu ES uzņēmumus, it īpaši mazos un vidējos uzņēmumus (MVU), lai veicinātu darbavietu rašanos un lai stiprinātu ES investoru, darba devēju, darba ņēmēju un patērētāju uzticību;

35. stingri iesaka visā Eiropas Savienībā steidzami garantēt pietiekamas, pieņemamas un samērā drošas kredītu izmantošanas iespējas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, pilsoņiem un tām nozarēm, kuru ilgtspējīgu nākotni apdraud krīze, it īpaši kredītu trūkums; aicina Komisiju nodrošināt apmaiņu ar šajā jomā gūto paraugpraksi;

36. uzsver, ka pašreizējā situācijā, kad MVU smagi izjūt naudas plūsmas problēmas un tiem ir ierobežotas iespējas izmantot kredītus, valsts iestādēm un privātajiem klientiem būtu jāveic maksājumi MVU ne vēlāk kā 30 dienu laikā; mudina Komisiju ņemt vērā šo aspektu, pārskatot direktīvu par kavētajiem maksājumiem (!);

37. aicina pilnībā izpildīt un straujāk īstenot gan Eiropas Savienības, gan dalībvalstu līmenī Parlamenta ieteikumus saistībā ar Komisijas paziņojumu ““Vispirms domāt par mazākajiem” – Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts “*Small Business Act*” (COM(2008)0394);

38. aicina efektīvi sākt plaša mēroga Eiropas nodarbinātības iniciatīvu, no vienas puses, nodrošinot, ka uzņēmumu var izveidot bez maksas jebkurā Eiropas Savienības vietā trīs dienu laikā un un ka formalitātes pirmo algoto darbinieku pieņemšanai darbā var nokārtot vienotā piekļuves punktā, un, no otras puses, pastiprinot aktivizēšanas shēmas, it īpaši attiecībā uz zemas kvalifikācijas darbiniekiem, izmantojot individuālas konsultācijas, intensīvas mācības vai pārkvalifikāciju un kvalifikācijas paaugstināšanu, mācekļu praksi, subsidētu nodarbinātību, kā arī dotācijas pašnodarbinātām personām un uzņēmumiem; turklāt atbalstošs pasākums ir tas, ka Komisija piešķirusi Eiropas Sociālā fonda maksājumus, lai veicinātu attīstību un prasmju pilnveidošanu;

39. stingri iesaka ES nodarbinātības iniciatīvā iekļaut principu par agrīnu iejaukšanos laikā, kad darba vietas faktiski ir zudušas, jo īpaši tāpēc, lai samazinātu iedzīvotāju risku zaudēt vietu darba tirgū; uzskata, ka šādas iejaukšanās īstenošana prasīs ievērojamus ieguldījumus mācībās, tostarp palielināt mācību pakalpojumu sniedzēju skaitu, tajā pašā laikā pievēršot uzmanību mācību un darba reintegrācijas programmu saskaņošanai, un šim nolūkam jāizmanto ne tikai īstermiņa pasākumi, bet arī jācenšas nodrošināt iespējami augsta līmeņa kvalifikāciju, lai palielinātu vispārējo prasmju līmeni Eiropas Savienībā un apmierinātu pašreizējās ekonomikas mainīgās vajadzības;

(!) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīva 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 200, 8.8.2000., 35. lpp.).

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

40. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumus un aicina dalībvalstis pielāgot jaunus regulu noteikumus par Eiropas Sociālo fondu, Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondu un Eiropas Reģionālās attīstības fondu, tostarp noteikumus par procedūru vienkāršošanu un attiecināmo izmaksu paplašināšanu, lai vēl efektīvāk pildītu nodarbinātības un sociālās integrācijas mērķus, turpinot veicināt nodarbinātību ekonomikas pamatnozārēs un nodrošinot, ka, sniedzot šādu atbalstu, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšana aizvien ir prioritāte, lai nepieļautu nesimetrisku attīstību Eiropas Savienībā; cer, ka ātrāk tiks piešķirti nodarbinātības atbalstam paredzētie līdzekļi un ka ES atbalsta programmas tiks pārorientētas tā, lai palīdzētu sabiedrības neaizsargātākajām grupām, to skaitā programmas par pienācīgu dzīves apstākļu garantēšanu un iespēju izmantot augstas kvalitātes vispārējas nozīmes pakalpojumus;

41. aicina dalībvalstis veikt ieguldījumus sociālajā ekonomikā, kas var veicināt izaugsmi, jo tā ir būtisks potenciāls, lai izveidotu kvalitatīvas darbavietas un stiprinātu sociālo un teritoriālo kohēziju;

42. uzsver, ka svarīgi ir īstenot kopējos elastdrošības principus, vienlaikus garantējot ikvienam pietiekamu sociālo aizsardzību, it īpaši sociālās nodrošināšanas sistēmas, kas paredz atbilstīgu nodrošinājumu saskaņā ar valsts tradīcijām;

43. aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt regulāri sekot situācijas attīstībai ES darba tirgū un krīzes radītajai ietekmei uz šo tirgu, kā arī veikt atbilstīgus pasākumus, lai Eiropas Savienības ekonomiku nostādītu uz ilgtspējīga attīstības ceļa;

44. uzsver, ka pienācīgs dzīves līmenis ir jāgarantē visiem Savienības pilsoņiem, un aicina īstenot atbilstīgus ārkārtas pasākumus; aicina pielāgot sociālo politiku, lai novērstu lejupslīdes sekas, atbalstot aktīvas darba tirgus un sociālās integrācijas politiskās nostādnes un pievēršot īpašu uzmanību neaizsargātākajiem sabiedrības locekļiem;

45. aicina Komisiju steidzami izvērtēt lejupslīdes riskus, kas ietekmē rūpniecības nozares visā Eiropā, lai nepieciešamības gadījumā rīkotos ES līmenī; tomēr uzsver, ka, iespējams, atsevišķām ES rūpniecības nozaru problēmām finanšu krīze nav vienīgais cēlonis; tāpēc uzskata, ka valsts atbalsta pasākumi ir jāveic uzmanīgi, kompensējot vienīgi finanšu krīzes izraisītās sekas, un ka šie pasākumi jāsaista ar ļoti stingriem nosacījumiem par pārstrukturēšanu, ieguldījumiem jauninājumos un ilgtspēju;

46. brīdina vēlreiz par ES konkurences noteikumu pārmērīgu mīkstināšanu, kas var vājināt arī iekšējo tirgu; pauž bažas, ka valstu reakcija uz ekonomikas lejupslīdi var novest pie protekcionisma un izkropļot konkurenci, ilgtermiņā radot nopietnu kaitējumu Savienības pilsoņu ekonomiskajai labklājībai;

47. aicina izvērtēt valstu atveseļošanas plānos ietverto pasākumu tūlītējo ietekmi uz pirkjspēju;

48. aicina Padomi apstiprināt priekšlikumu, kas paredz dot visām dalībvalstīm iespēju piemērot samazinātu PVN likmi energoefektīvām precēm un pakalpojumiem, darbietilpīgiem un vietējā mērogā sniegtiem pakalpojumiem, ņemot vērā to iespējamo ietekmi uz nodarbinātību un pieprasījuma veicināšanu;

49. uzsver pievienoto vērtību, ko Eiropas transporta tīklu programma (TEN-T) sniedz Lisabonas stratēģijas īstenošanai, Eiropas Savienības ar klimata pārmaiņām saistīto mērķu sasniegšanai un lielākai sociālai, ekonomiskai un teritoriālai kohēzijai, vienlaikus nodrošinot savlaicīgu atbalstu kopējā pieprasījuma uzturēšanai Eiropā; uzsver, ka 30 TEN-T prioritārie projekti — it īpaši pārrobežu savienojumi — ir svarīgi, lai dotu jaunu impulsu ekonomikai un palielinātu pieprasījuma pēc labākas un videi nekaitīgākas komodalitātes; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt jaunus veidus transporta infrastruktūru finansēšanai un nākamajos finanšu plānos un atveseļošanas plānā ievērojami palielināt TEN-T projektu budžetu;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

50. aicina dalībvalstis apsvērt iespēju samazināt ar nodarbinātību saistītos nodokļus zemākiem ienākumiem, lai palielinātu pirkspēju un stimulētu pieprasījumu pēc mazumtirdzniecības precēm;

Lielāka kohēzija un mazākas ekonomiskās atšķirības

51. uzsver, ka, ņemot vērā nepārprotami atšķirīgo krīzes ietekmi Eiropas teritorijā, ierosinātajos stimulešanas pasākumos svarīgi ir teritoriālās kohēzijas mērķi;

52. aicina Komisiju, it īpaši ņemot vērā pašreizējo krīzi, pievērst atbilstīgu uzmanību horizontālās politikas aspektu ietekmei uz atšķirīgajiem reģionu rezultātiem euro zonā, kā norādīts tās paziņojumā par EMU@10;

53. aicina izstrādāt atbilstīgus mehānismus, lai garantētu, ka mazāk dinamisko reģionu paātrināta konverģence pamatojas uz stratēģiskiem mērķiem, piemēram, pāreju uz videi draudzīgu ekonomiku un atbilstīgu līdzdalību Lisabonas stratēģijas īstenošanā, proti, atbalstot jauninājumus, MVU un mikrolīmeņa iniciatīvas;

54. atzinīgi vērtē visus Komisijas priekšlikumus, kas vienkāršo un paātrina piekļuvi esošajiem kohēzijas instrumentiem un atvieglo projektu ātrāku īstenošanu, proti, piešķirot līdzekļus priekšlaikus, uz laiku palielinot Kopienas atbalsta likmes, uzlabojot tehnisko palīdzību un paātrinot maksājumu procedūras;

Pārdomātas un ilglaicīgas strukturālās reformas un ieguldījumi

55. aicina precizēt atveseļošanas instrumentus un darbības plānus gan ES, gan dalībvalstu līmenī, kas visā Eiropas Savienībā spētu veicināt pieprasījumu un uzticību, ievērojot saskaņā ar vispārējo Lisabonas stratēģijas prioritāšu kopumu, proti, ieguldījumi izglītībā, infrastruktūrā, pētniecībā un attīstībā, prasmju palielināšanā un mūžizglītībā, energoefektivitātē un videi draudzīgās tehnoloģijās, platjoslas tīklos, pilsētas transportā, novatoriskās rūpniecības nozarēs un pakalpojumos, veselības aprūpes pakalpojumos, kā arī bērniem un vecākiem cilvēkiem domātos pakalpojumos;

56. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu no 2010. gada uz 2009. gadu pārcelt 500 miljonu euro ieguldījumus transporta infrastruktūrā; tomēr uzsver, ka Komisijai un dalībvalstīm pilsētas transporta un prioritārie TEN-T projekti ir jāiekļauj starp tiem, kuriem saskaņā ar atveseļošanas plānu jāizmanto papildu 5 miljardu euro finansējums; uzskata, ka lielāka apropriāciju pieejamība dotu īpašu labumu tiem TEN-T projektiem, kuru īstenošanā paveikts vairāk;

57. uzsver, ka pašreizējos ārkārtīgi smagajos apstākļos tām dalībvalstīm, kas nesen pievienojušās Eiropas Savienībai un kas nav euro zonas dalībvalstis, ir nepieciešama piekļuve ES fondiem; šie fondi būtu vajadzīgs budžeta stimulants valstīm, kurām nav tādu rīcības iespēju kā euro zonas dalībvalstīm vai kurās vērojams liels budžeta un norēķinu konta deficīts;

58. uzsver, ka krīze ļoti negatīvi ietekmējusi ekonomiku un sociālo jomu daudzās jaunajās dalībvalstīs, ievērojami apdraudot izaugsmi un stabilitāti un palielinot nabadzības līmeni; turklāt sagaida, ka domino efekts skars euro un ekonomikas attīstību euro zonas valstīs; tādēļ Kopienas solidaritātes un kolektīvās atbildības īstenošanas labad aicina šajā sakarībā izmantot Kopienas mērogā koordinētu pieeju; aicina Komisiju pārskatīt un uzlabot visus instrumentus, kas nodrošina stabilitāti attiecīgajās dalībvalstīs, jo īpaši maiņas kursa stabilitāti, lai ātri un efektīvi varētu īstenot drošības tīkla noteikumus un reaģēšanas pasākumu kompleksus;

59. aicina Komisiju apsvērt iespējamus pasākumus energoapgādes drošības uzlabošanai, straujāk attīstot Eiropas Savienības iekšējā gāzes pārvades tīklu, kas varētu nodrošināt apgādes drošību;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

60. uzskata, ka ekonomikas lejupslīdes radīto problēmu risināšanā ārkārtīga nozīme ir stingrai valsts ieguldījumu politikai, kuras mērķis ir veidot t. s. zema oglekļa satura ekonomiku;
61. šajā sakarā aicina dalībvalstis reformēt savus nodokļu režīmus, nodrošinot to atsevišķo nozaru ilgtspējīgu darbību, kuras būtiski ietekmē vidi, piemēram, lauksaimniecība, transports un enerģētika;
62. stingri atbalsta to, ka sāk īstenot pilsētvides politikas kopumu, kas apvieno transporta un ēku energoefektivitāti ar darbavietu radīšanu;
63. uzsver, ka nepieciešami ievērojami ieguldījumi, īstenojot saskaņotus un iepriekš nebijušus pasākumus enerģētikas, vides un infrastruktūras jomās, lai atbalstītu ilgtspējīgu attīstību, dotu ieguldījumu kvalitatīvu darbavietu radīšanā un nodrošinātu sociālo kohēziju; tāpēc uzskata, ka iedzīvotāji varētu piekrist rīkoties tā, kā no viņiem tiek gaidīts, ja viņi šo rīcību uzskatīs par taisnīgu un par tādu, kas garantē nodarbinātību un sociālo integrāciju;
64. aicina izstrādāt ES iniciatīvas izglītības un mācību jomā, kā arī attiecībā uz piekļuvi riska kapitālam, kredītiem un mikrokredītiem, lai veicinātu izaugsmi un konvergenci visā Eiropas Savienības teritorijā;
65. uzsver, ka jāsamazina birokrātiskais slogs privātu uzņēmumu līdzfinansētiem ieguldījumu projektiem; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, kas paātrina un atvieglo ieguldīšanu;
66. uzsver, ka, risinot ekonomikas krīzes izraisītās aktuālās problēmas, nedrīkst aizmirst arī ilgtermiņa stratēģiju un iespēju sasniegt vairākus mērķus, kuru izpilde ir ilgi aizkavējusies, proti:
- ņemot vērā darbavietu radīšanas milzīgo potenciālu pakalpojumu nozarē, pastiprināti likvidēt pakalpojumu sniegšanas brīvību ierobežojošos šķēršļus, kā paredzēts Pakalpojumu direktīvā, kuras īstenošana ir atlikta ⁽¹⁾,
  - uzlabot Pasta pakalpojumu direktīvas īstenošanu ⁽²⁾,
  - pilnveidot enerģētikas iekšējo tirgu,
  - steidzami palielināt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, jo visnotaļ pieticīgais Lisabonas mērķis — 3 % no IKP — līdz šim nav sasniegts, galvenokārt tāpēc, ka privātais sektors nav sniedzis savu 2 % daļu, un tāpēc, ka, neraugoties uz izvirzīto uzdevumu kļūt par pasaulē dinamiskāko uz zinātnes atziņām balstīto ekonomiku, pieaug pētniecībā un izstrādē veikto ieguldījumu atšķirība, salīdzinot ar citiem reģioniem; noteikt, ka jebkāda nozarei paredzēta atbalsta saņemšanas priekšnoteikums ir ievērojami ieguldījumi pētniecībā un izstrādē un jauninājumos,
  - steidzami pabeigt ES patentu režīma izveidi,
  - likvidēt visus atlikušos šķēršļus, kas traucē darba ņēmēju pārvietošanās brīvību;
  - pilnveidot TEN-T prioritāros tīklus;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīva 2008/6/EK, ar ko Direktīvu 97/67/EK groza attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu izveidi (OV L 52, 27.2.2008., 3. lpp.).

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

Eiropas ekonomikas instrumenti — Eiropas Savienība kopīgā darbā*Ekonomikas koordinācija*

67. aicina labāk saskaņot pašreizējo atveseļošanas plānu dalībvalstu līmenī, Lisabonas stratēģijas mērķus un prioritātes, integrētas politikas pamatnostādnes un dalībvalstu reformu programmas, kā arī pārskatītajā Stabilitātes un izaugsmes paktā paredzēto elastības mehānismu izmantošanu;

68. norāda uz pašreizējās krīzes galveno dilemmu — Eiropas ekonomikas politikas instrumenti vēl nav pietiekami attīstīti, lai veiksmīgi īstenotu paredzētos uzdevumus; tādēļ līdz Eiropadomes 2010. gada pavasara sanāksmei prasa pārskatīt un atjaunināt svarīgos politikas instrumentus, jo īpaši integrētas politikas pamatnostādnes;

69. aicina Komisiju vadīt valstu reformu programmas, ņemot vērā izaugsmes prognozes;

70. aicina Komisiju izstrādāt atbilstīgus detalizētus kritērijus un standartus atveseļošanas plānu stingrai uzraudzībai, kā arī regulārai un atkārtotai to efektivitātes novērtēšanai, it īpaši par pieteikto ieguldījumu atbilstību realitātei, ņemot vērā to, ka vēl nav iespējams pilnībā novērtēt šīs krīzes patiesos apmērus un vajadzīgos korektīvos līdzekļus;

71. aicina atbilstīgās puses — Parlamentu, Padomi, Komisiju un sociālos partnerus ES un dalībvalstu līmenī — kopīgi strādāt, pamatojoties uz ieteikumiem, kas tiks sniegti Eiropadomes pavasara sanāksmē 2009. gada martā:

- savstarpēji vairāk stiprināt stabilitātes politiku un uz izaugsmi orientētu makroekonomikas politiku, padarot stabilitātes politiku un ieguldījumus par kopēju un savstarpēji atbalstāmu jautājumu;
- izveidot dalībvalstīm saistošu sistēmu, saskaņā ar kuru tās pirms nozīmīgu ekonomikas politikas lēmumu pieņemšanas apspriestos savā starpā un ar Komisiju, pamatojoties uz kopēju izpratni par problēmām, prioritātēm un nepieciešamiem un piemērotiem korektīviem pasākumiem;
- pieņemt tālejošus un atsevišķām valstīm pielāgotus atveseļošanas plānus un atjaunotas stabilitātes un konverģences programmas, pārskatīt dalībvalstu budžetus, lai reaģētu uz jaunākajām ekonomikas prognozēm, kā arī uzņemties saistības tos steidzami īstenot;
- izstrādāt saskanīgu ES stratēģiju īstermiņa un ilgtermiņa pasākumiem, kuru pamatā būtu kopējas prioritātes un mērķi;
- stiprināt euro zonas ekonomikas pārvaldību atbilstīgi ieteikumiem, kas pausti Parlamenta 2008. gada 18. novembra rezolūcijā par EMU@10;

72. aicina Parlamentu, Padomi, Komisiju un Eiropas Investīciju banku steidzami apsvērt ieguvumus, ko sniegtu tāda Eiropas neatkarīga parādu fonda pieejamība, kura parādu apkalpošanas izmaksas būtu zemākas par valstu parādu līdzvērtīgu kopsummam;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

Eiropas Investīciju banka

73. uzskata, ka Eiropas Investīciju bankas (EIB) līdzdalībai ir izšķiroša nozīme un ka liela daļa no atveseļošanas plānā minētajiem aizdevumiem ir tās kompetencē; atzinīgi vērtē dalībvalstu vienošanos par EIB kapitāla palielināšanu; atgādina, ka arī dažiem EIB intervences pasākumiem būs nepieciešams atbalsts no ES budžeta, bet atveseļošanas plānā tas patlaban nav paredzēts; uzskata, ka to varētu panākt, vai nu sapludinot subsīdijas un aizdevumus, vai arī izmantojot tādu pašu kapitāla vai kopīga riska sadales instrumentus kā riska dalīšanas finanšu mehānisms (RSFF) un Aizdevumu garantiju instruments Eiropas transporta tīkla projektiem (LGT); ja izmanto otru minēto instrumentu, varētu prasīt, lai EIB iegulda pati savas rezerves, kas palielinātu sviras efektu; uzsver EIB nozīmi MVU, komercbanku, tostarp pašreizējo valsts un privātā sektora partnerības struktūru, pārfinansēšanā; šajā sakarībā atgādina, ka jāizstrādā videi labvēlīgi finansēšanas kritēriji;

ES budžets

74. atgādina, ka ekonomikas atveseļošanas plānā un turpmākajos pasākumos, ko Komisija ieteica 2009. gada 28. janvārī, ir paredzēts Kopienas ieguldījums apmēram EUR 30 000 000 000 apjomā, kas jāpiešķir šādām nozarēm: EUR 5 000 000 000 energosistēmu starpsavienojumiem un ātrdarbīgam internetam, pārskatot daudzgadu finanšu shēmu 2007.–2013. gadam, un pasākumiem saistībā ar kopējās lauksaimniecības politikas izvērtēšanu; avansa maksājumiem struktūrfondu un Kohēzijas fonda ietvaros, vairākām iniciatīvām pētniecības un jauninājumu jomā, piemēram, Eiropas “zaļo” automobiļu, nākotnes rūpnīcu un energoefektīvu ēku iniciatīvai, lai palielinātu priekšfinansējumu visattīstītākajiem Eiropas transporta projektiem, kā arī iniciatīvām, kuru mērķis ir atbalstīt MVU vai Kopienas jauninājumu programmu, un finansējumam, ko EIB jau piešķirusi kā izsniegtus vai jaunus aizdevumus un līdzekļus;

75. uzsver, ka pašreizējo krīzi nedrīkst izmantot kā ieganstu tam, lai aizkavētu jau sen nepieciešamo tēriņu pārorientāciju uz “zaļajiem” ieguldījumiem, bet tā jāizmanto kā papildu stimulš šādas pārorientācijas straujākai turpināšanai, un šajā kontekstā atkārtoti uzsver 2009. gadā plānotās budžeta pārskatīšanas svarīgumu, kas nedrīkst būt tikai teorētisks redzējums par to, kāds varētu būt budžets pēc 2013. gada, bet tajā jāietver drosmīgi priekšlikumi attiecībā uz izmaiņām plānošanā daudzgadu programmu vidusposma pārskatīšanas laikā, lai reaģētu uz pašreizējo krīzi, veicinot ilgtspējīgu attīstību un ņemot vērā klimata pārmaiņu radītās problēmas;

76. uzsver, ka daži ekonomikas atveseļošanas plānā ierosinātie pasākumi ir formulēti pārāk neskaidri; prasa, lai Komisija abām budžeta lēmējinstādēm nekavējoties sniegtu jebkādu detalizētu informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai; arī uzsver, ka vairāku atveseļošanas plānā iekļauto pasākumu dēļ ir jāveic izmaiņas spēkā esošajās daudzgadu programmās; šajā sakarībā atgādina, ka šīs izmaiņas jāveic, pilnībā ievērojot Parlamenta pilnvaras;

77. uzsver, ka šā iemesla dēļ Komisijas ierosinātā ekonomikas atveseļošanas plāna īstenošanai var vajadzēt krietni daudz laika, un mudina visas attiecīgās iestādes pēc iespējas ātrāk pieņemt nepieciešamos lēmumus, ņemot vērā ļoti grūto ekonomisko situāciju, kādā pašreiz atrodas Eiropas Savienība;

78. uzsver, ka lielākā daļa Komisijas ierosināto Kopienas pasākumu ir balstīti uz jau ieplānoto budžeta piešķirumu pārvietošanu, nevis jaunu budžeta resursu izmantošanu; aicina Komisiju izdarīt visus nepieciešamos secinājumus, pamatojoties uz ļoti sliktajām ekonomikas prognozēm, ko tā publicēja 2009. gada janvārī, un no jauna izvērtēt savus budžeta priekšlikumus, ņemot vērā šīs jaunās prognozes;

79. atzinīgi vērtē Komisijas ierosināto Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu un ar to saistītās iniciatīvas un atgādina, ka jebkādi jauni izdevumi, kuri nav paredzēti 2009. gada budžetā, ir jāfinansē, izmantojot jaunus līdzekļus, lai negatīvi neietekmētu 2007.–2013. gadam paredzēto daudzgadu finanšu shēmu, par ko vienojušās abas budžeta lēmējinstādes; šajā sakarībā atgādina iespējas, kas paredzētas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīguma noteikumos, it īpaši 21.–23. punktā;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

80. uzsver, ka ekonomikas atveseļošanas plānā ir paredzēts daudzos līmeņos veikt saskaņotu darbību, lai stiprinātu Eiropas ekonomiku; atgādina, ka Parlaments ir gatavs piedalīties sarunās ar Padomi par Komisijas priekšlikumu pārskatīt 2007.–2013. gadam paredzētās daudzgadu finanšu shēmas EUR 5 000 000 000 izmantošanu un ieviest jebkādas citas izmaiņas instrumentos, kuri ietekmētu budžetu; uzskata, ka sarunās galvenā uzmanība jāpievērš tam, kā saskaņā ar dalībvalstu prioritātēm paplašināt šajā budžeta pārskatīšanā atbalstīto projektu skaitu;

81. atzīst EIB un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) vadošo lomu ieguldījumu finansēšanā un finansējuma pieejamības veicināšanā uzņēmumiem, it īpaši MVU; norāda, ka ES budžeta ieguldījumi EIB operācijās var radīt būtisku sviras efektu ieguldījumu jomā, un vēlas noskaidrot, kā ES budžets varētu vēl vairāk veicināt šādu ietekmi, taču jebkurā gadījumā šie ieguldījumi jāpapildina ar saprašanās memorandu starp Parlamentu, Padomi, Komisiju un EIB par ieguldījumu prioritātēm, nodrošinot, ka ieguldījumi tiek veikti patiesi ilgtspējīgos projektos; pauž bažas, ka Padome un Komisija aizvien vairāk uztic EIB un ERAB daudz papildu uzdevumu, iepriekš nesniedzot visas nepieciešamās ekonomiskās un finanšu garantijas, lai EIB un ERAB spētu šos uzdevumus izpildīt sekmīgi; norāda, ka Komisija ierosina stiprināt finanšu instrumentus, ko EIB izveidojusi saistībā ar daudzgadu finanšu shēmu 2007.–2013. gadam; aicina Komisiju sniegt pirmo novērtējumu par darbībām, kas jau īstenotas šai sakarībā, un ieteikt risinājumus budžeta un normatīvajām grūtībām, ar kurām nākas saskarties, īstenojot tādas iniciatīvas kā *Jasmine*, *Jasper* un *Jeremie*;

82. gaida, ka Komisija paskaidros savus nodomus attiecībā uz turpmākajām darbībām, it īpaši attiecībā uz iespējamo ES budžeta ieguldījumu šo instrumentu stiprināšanai; aicina Komisiju norādīt abām budžeta lēmējinstādēm, cik lielā mērā jaunajiem instrumentiem, kas nodoti EIB rīcībā turpmāko iniciatīvu īstenošanai, būs nepieciešams ieguldījums no ES budžeta; norāda arī, ka EIB un ERAB uzticēto uzdevumu skaita palielināšanās rada svarīgus jautājumus par finansēto projektu demokrātisko kontroli, kad ir iesaistīti līdzekļi no ES budžeta;

83. pauž nožēlu, ka Komisijas priekšlikums ieguldīt līdzekļus Eiropas energosistēmu starpsavienojumu izveidē un platjoslas infrastruktūras projektos ir bijis veltīgs, jo netika panākta vienošanās ar Padomi pretēji Eiropadomes gribai, kas izteikta 2008. gada decembrī; uzskata, ka ES budžets ir jāizmanto ekonomikas krīzes risināšanai, liekot lietā atbilstīgus pasākumus, kas paredzēti Iestāžu nolīgumā, un aicina Padomi iespējami drīz apspriest ar Parlamentu alternatīvus priekšlikumus; uzskata, ka izmantot var tikai tās rezerves, kas jau apstiprinātas, un to nevar darīt, atsaucoties uz paredzētajām vajadzībām turpmākajos budžeta gados; atgādina, ka līdzekļu pārvietošana var negatīvi ietekmēt pašreizējos politikas virzienus; uzskata, ka termiņa vidusposma pārskats ir pēdējā iespēja reaģēt uz ekonomikas krīzi; norāda, ka šis atveseļošanas plāns, ja to apstiprinās, būtiski ietekmēs 2009. gada budžetu; atgādina Komisijai, ka tās priekšlikums ir indikatīvs un atkarīgs no likumdevēju iestāžu apstiprinājuma; aicina sniegt plašāku informāciju par katra projekta izstrādes stadiju, lai nodrošinātu ātru īstenošanu, kā arī sniegt novērtējumu par projektu īstermiņa ietekmi uz nodarbinātību un visas ES ekonomikas izaugsmi un aicina sniegt konkrētus skaitļus par īstenošanu, it īpaši finanšu plānu; norāda, ka ES izdevumiem jaunajos enerģētikas projektos, kuri saskaņā ar pašreizējo ES finanšu shēmu ir jāierobežo, jābūt vērstiem uz projektiem, ko var ātri sākt īstenot un kas var palīdzēt sasniegt Eiropas Savienības 2020. gada mērķus klimata pārmaiņu politikas jomā, it īpaši uz enerģijas taupīšanas un energoefektivitātes projektiem, kā arī ieguldījumiem atjaunīgās enerģijas tīklos;

84. atgādina par kopīgo deklarāciju attiecībā uz kohēzijas politikas īstenošanu, par kuru vienojās 2008. gada 21. novembra saskaņošanas sanāksmē un kurā uzsvērta struktūrfondu un kohēzijas fondu paātrinātas īstenošanas pozitīvā ietekme uz ekonomiku, kā arī par deklarāciju attiecībā uz maksājumu apropriācijām, ar kurām atbalsta jaunu iniciatīvu finansēšanu, it īpaši saistībā ar ekonomikas krīzi; atzīmē, ka, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu par Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda finanšu pārvaldību, 2009. gadam paredzētā papildu avansa maksājumu summa ir EUR 6 300 000 000 un ka citas ierosinātās fondu finanšu pārvaldības izmaiņas var paātrināt starpposma maksājumu veikšanu;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

85. aicina Komisiju pastāvīgi informēt budžeta lēmējinstītūciju un precizēt, vai saskaņā ar fondu finanšu pārvaldības sistēmu gaidāmie maksājumi atbildīs maksājumu grafikam, ko 2009. gadam paredzējusi budžeta lēmējinstītūcija, proti, vai maksājumi, par kuriem vienojušies Parlaments un Padome, būs pietiekami, lai finansētu pašreizējās vai turpmākās iniciatīvas;

86. atgādina, ka priekšlikumi par jebkādam maksājumu līmeņa izmaiņām, ko Komisija ierosinās, ir jāiekļauj budžeta grozījumos, kuri jāpieņem abām budžeta lēmējinstādēm;

87. uzsver pievienoto vērtību, ko Eiropas transporta tīklu programma (TEN-T) sniedz Lisabonas stratēģijas īstenošanai, Eiropas Savienības ar klimata pārmaiņām saistīto mērķu sasniegšanai un lielākai sociālai, ekonomiskai un teritoriālai kohēzijai, vienlaikus nodrošinot arī savlaicīgu atbalstu kopējā pieprasījuma uzturēšanai Eiropā; tāpēc atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu no 2010. gada uz 2009. gadu pārcelt EUR 500 000 000, lai veiktu ieguldījumus transporta infrastruktūrā;

88. aicina Komisiju, iesniedzot konkrēto to projektu sarakstu, kuriem pieprasīts ES budžeta finansējums, un saskaņā ar Eiropadomes 2008. gada decembra pieprasījumu ņemt vērā, ka jāpalielina ES ekonomikas konkurētspēja ilgtermiņa perspektīvā, sekmējot jau apstiprināto un ielānoto projektu attīstību;

89. iesaka elastīgi pietiekami Eiropas budžeta izdevumu struktūrai un piešķirt neizlietotās apropriācijas vai budžeta apropriācijas, kas nav paredzētas gada bilancē, kohēzijas ietvaros noteiktām prioritātēm; atkārtoti aicina steidzami nostiprināt ES budžetu, atkārtoti novērtējot tā izmēru un izdevumu struktūru;

Eiropas Savienība un pasaules mēroga pārvaldība

90. uzstājīgi mudina Eiropas Savienību uzņemties vadošu lomu starptautiskos forumos, it īpaši Finanšu stabilitātes forumā un Starptautiskajā Valūtas fondā, kā arī turpmākajās G 20 sanāksmēs; uzskata, ka ļoti svarīgi ir stiprināt valūtas zonu un finanšu tirgu daudzpusēju uzraudzību; atgādina, ka brīvu globāla mēroga kapitāla plūsmu laikā konverģence ir pamatprincips patiesi līdzvērtīgiem konkurences apstākļiem un visaptverošai normatīvai un uzraudzības sistēmai;

91. atgādina, cik svarīga ir 2009. gada 2. aprīlī Londonā paredzētā G 20 augstākā līmeņa sanāksme, kurā ir gaidāma pāreja no paziņojumiem pie lēmumiem; atgādina, ka svarīgi vienoties par skaidru rīcības grafiku, lai process būtu orientēts uz rezultātu; uzstāj, ka ir jāvienojas ne tikai par finansiāliem apsvērumiem, bet dalībvalstu vai valdību vadītājiem ir jādomā arī par globālās nelīdzsvarotības izlīdzināšanu un jāvienojas par dažādu nesen pieņemtu atveseļošanas plānu saskaņošanu, paturot prātā bezdarba problēmu; atbalsta Laro-sière grupas ieteikumu izmantošanu par pamatu, lai veidotu ES nostāju par turpmāko finanšu struktūru; aicina Padomi un Komisiju uzklaut Parlamenta viedokli pirms vienošanās par nostāju augstākā līmeņa sanāksmes sarunās;

92. visnotaļ atbalsta G 20 ES dalībvalstu lēmumu veikt izšķirošus pasākumus pret nodokļu oāzēm un jurisdikcijām, kuras izvairās no sadarbības, pēc iespējas drīz vienojoties par sankciju paketi, kas jāapstiprina Londonas augstākā līmeņa sanāksmē; iesaka pieņemt ES līmenī attiecīgu tiesisko regulējumu, lai ierobežotu darījumus ar šīm jurisdikcijām; uzsver, ka šā jautājuma risināšanai ir būtiski rast globālas visaptverošas pieejas;

93. stingri iesaka pienācīgi novērtēt starptautisko darījumu ietekmi uz Eiropas Savienības reālo ekonomiku, it īpaši attiecībā uz tirdzniecību, klimata pārmaiņām un finansēm; atbalsta paplašinātu starptautisku dialogu ar pašreiz svarīgākajiem valūtu blokiem, lai novērstu ietekmi, kādu uz reālo ekonomiku atstāj manipulācijas ar valūtām un to nestabilitāte;

94. aicina Padomi un Komisiju pastiprināt konsultācijas un veicināt sadarbības attiecības ar Eiropas Savienības tirdzniecības partneriem, it sevišķi ar ASV jauno administrāciju;

Trešdiena, 2009. gada 11. marts

95. uzskata, ka pašreizējā krīze nedrīkst traucēt Eiropas Savienībai īstenot tās pienākumus — veicināt starptautisko attīstību un novērst nabadzību pasaulē; brīdina, ka jāizvairās no riska atgriezties pie protekcionisma politikas; uzsver, ka pasaules mēroga atveseļošanās centienus varētu jūtami pastiprināt, laikus pabeidzot tirdzniecībai veltīto Dohas sarunu kārtu;

*

* *

96. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Investīciju bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Euro grupas priekšsēdētājam.

Kohēzijas politika: ieguldījumi reālajā ekonomikā

P6_TA(2009)0124

Eiropas Parlamenta 2009. gada 11. marta rezolūcija par Kohēzijas politiku: ieguldījumu reālajā ekonomikā (2009/2009(INI))

(2010/C 87 E/19)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 26. novembra paziņojumu “Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns” (COM(2008)0800),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. decembra paziņojumu “Kohēzijas politika: ieguldījums reālajā ekonomikā” (COM(2008)0876),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 14. novembra darba dokumentu “Reģioni 2020. gadā — ES reģionu nākotnes problēmu novērtējums” (SEC(2008)2868),
- ņemot vērā 2008. gada 11. un 12. decembra Eiropadomes prezidentūras secinājumus,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1083/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu attiecībā uz dažiem noteikumiem par finanšu pārvaldību (COM(2008)0803),
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1081/2006 par Eiropas Sociālo fondu, lai paplašinātu to izmaksu veidus, kuras ir atbilstīgas atbalstam no ESF (COM(2008)0813),
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu attiecībā uz mājokļu energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas ieguldījumu atbilstību (COM(2008)0838),
- ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
- ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A6-0075/2009),